

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

**Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”**

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дацій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Скиба Ганна Іванівна – завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 11 від 30.10.24)*

II Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Денісов Максим Андрійович	
Ефективне управління якістю та конкурентоспроможністю продукції	147
Derenko Oleksandr	
Management of logistics activities of the enterprise according to the results of digital transformation diagnostics	150
Джегур Геннадій Васильович	
Міжмуніципальне співробітництво як дієвий механізм для соціально-економічного розвитку громад в умовах децентралізації	152
Діброва Дар'я Ігорівна, Слоква Марина Григорівна	
Маркетингові дослідження в умовах війни	155
Дідухович Артем Миколайович	
Методи дослідження конкурентоспроможності підприємств. Аналіз конкурентних переваг для оцінки конкурентоспроможності сервісних компаній BOLT, UKLON, UBER	158
Дмитренко Геннадій Анатолійович, Головач Наталія Василівна	
Розвиток людського капіталу: інноваційні стратегії економічного зростання	162
Дмитренко Руслан Миколайович	
Державна політика адаптації агробізнесу до кліматичних змін	166
Добродзій Олег Михайлович	
Драйвери розвитку інноваційного медичного страхування в Україні	168
Дараган Сергій Сергійович	
Історико-культурний туристичний потенціал Греції, використання для міжнародного туризму	172
Дуднік Андрій Сергійович, Могірчук-Клименко Богдан Олегович	
Інноваційні методи управління на базі компютерних мереж	174
Дяченко Микола Миколайович	
Інноваційний розвиток малого підприємництва в умовах цифровізації бізнесу	176
Дяченко Олександр Васильович	
Теоретичні засади управління конкурентоспроможністю промислових підприємств	179
Єременко Андрій Валерійович	
Нематеріальні активи як потужний інструмент зростання та сталого розвитку	181
Zhabko Yevhen	
Features of the state policy of ensuring national security in the field of health care	183

2. Піхняк Т. А. Сучасні виклики для економічного розвитку малого підприємництва в Україні. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Вип. 2(25). С. 24–29.
3. Яненко І. Г., Самарська В. В. Особливості державного регулювання малого підприємництва в Україні. *Наукові праці*. Економіка. Вип. 284. Том 296. С. 62–66.

ДЯЧЕНКО Олександр Васильович

*здобувач вищої освіти третього рівня (доктор філософії),
кафедри економіки та управління бізнесом*

*Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Усі промислові підприємства вже давно функціонують у складних конкурентних умовах невизначеності і повинні вирішувати проблеми виживання на ринковому просторі, що підсилюється різноманітними кризовими явищами, які виникають час від часу, а також мінливими та динамічними умовами ринкового середовища, розвитком інновацій, тощо. Крім цього, процес економічного розвитку підприємств перебуває під сильним впливом глобалізації світової економіки, що може призводити до погіршення конкурентних позицій вітчизняних виробників на світових ринках, а також послаблення їх позицій на власному національному ринку.

Як наслідок, в залежності від впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на промислових підприємствах можуть виникати різні причини, проблеми погіршення конкурентоспроможності. Зокрема, виокремлюють дві групи причин погіршення конкурентоспроможності підприємств, а саме: ендогенні; екзогенні. Щодо ендогенних причин погіршення конкурентоспроможності слід виділити: неефективне управління конкурентоспроможністю; низький рівень кваліфікації персоналу; відсутність власних напрямів стратегічного розвитку; розробка стратегії конкурентоспроможності на довгострокову перспективу, але потрібно також розробляти на короткострокову; трудомісткість виробничого процесу; переважання застарілого обладнання; значний рівень собівартості продукції; зношеність обладнання; високий рівень цін на продукцію порівняно з конкурентами [3]. Так, наприклад, сучасна ситуація в українській економіці характеризується зниженням науково-технічного, технологічного, кадрового потенціалу, що зумовлює зниження конкурентоспроможності українських промислових підприємств за якісними параметрами продукції. Проводячи оцінку сучасних конкурентних можливостей галузей України, необхідно враховувати триваючу військову агресію з боку росії та спричинені нею руйнування, високу енер-

гомисткість, матеріаломисткість і трудомисткість багатьох видів продукції, що приводить до зростання витрат виробництва і значно погіршує конкурентні позиції українських товарів на міжнародних ринках [4].

У той же час, безперечним є той факт, що незважаючи на наявні складнощі та перепони, що утворюються перед підприємствами внаслідок існуючої конкуренції, конкуренція залишається рушійною силою розвитку суб'єктів та об'єктів управління з метою досягнення найкращих результатів, а також конкурентної переваги як на окремих ринкових сегментах, так і на ринку в цілому. При цьому, оскільки успішність діяльності підприємства залежить від швидкості реакції на зміни зовнішнього середовища, кадри стають основним ресурсом, який має найбільші резерви для підвищення ефективності діяльності та отримання конкурентних переваг. Якість менеджменту підприємства визначається не тільки високим рівнем досягнутих фінансових результатів, а й порівнянням отриманих результатів із витратами, необхідними для їх досягнення, рівнем співпраці працівників у досягненні спільної мети, їх задоволенням працею, зовнішньою ефективністю менеджменту під час взаємодії із зовнішнім середовищем [2].

Основним ж завданням системи управління конкурентоспроможністю визначають нарощування інноваційного ресурсу підприємства, а саме:

- максимально повне використання знанневого капіталу та зовнішніх інновацій при удосконаленні процесу виробництва продукції;
- орієнтація на міжнародні, транснаціональні та глобальні ринки;
- прогнозування нових потреб споживачів;
- прийняття нестандартних рішень в процесі реалізації політики управління конкурентоспроможністю;
- розробка імовірнісних сценаріїв ринкової поведінки на короткостроковий та довгостроковий періоди;
- пріоритет інтелектуального капіталу як формуючого критерію конкурентоспроможності підприємства [1].

Виходячи з вищевикладеного можна констатувати, що управління конкурентоспроможністю промислового підприємства має бути спрямоване:

- на нейтралізацію або обмеження кількості загроз, негативних факторів, що впливають на рівень конкурентоспроможності підприємства та продукції, що випускається;
- постійне підтримання високого рівня інноваційної активності;
- використання позитивних зовнішніх факторів впливу для збільшення та реалізації конкурентних позицій на ринку;
- забезпечення оперативності та гнучкості управлінських впливів та рішень, їх синхронізацію з урахуванням динаміки дій негативних та позитивних факторів конкуренції на певному сегменті ринку.

Література

1. *Вербівська Л. В.* Теоретичні засади управління конкурентоспроможністю підприємства в контексті системного підходу. *Економічний простір*. 2023. № 187. С. 78–83.

2. *Скрипниченко М. І.* Трансформаційні процеси та економічне зростання в Україні: монографія. Ін-т економічного прогнозування / М. І. Скрипниченко, В. М. Геєць, Т. І. Приходько. Харків: Форт, 2003. 437 с.
3. *Филлюк Г.* Проблеми та шляхи підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств в умовах глобалізації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2013. Вип. 10 (151). С. 5–8.
4. *Шаповал В. М., Грибіненко О. М., Герасименко Т. В.* Теоретичні засади управління конкурентоспроможністю підприємства за рахунок підвищення продуктивності праці. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. № 10. С. 419–426.

ЄРЕМЕНКО Андрій Валерійович

канд. екон. наук, докторант

Державна навчально-наукова установа “Академія фінансового управління”

НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ ЯК ПОТУЖНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗРОСТАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Нематеріальні активи надають, насамперед, можливості. Це інструмент із засобами для створення робочих місць, розвитку компаній та економіки в цілому. Століття тому, ще в 1922 році, Джон Стюарт, тодішній президент Quaker Oats Company, американського харчового конгломерату в Чикаго, який з 2001 року належить PepsiCo, зробив таку заяву: “Якщо бізнес мав би бути розділений, я був би радий взяти бренди, торгові марки та гудвіл, а ви могли б мати всі будівлі та обладнання, і я був би кращим за вас”. У зв’язку з цим він висловив інтерес до речей, які були знайомі з точки зору інвестицій та бухгалтерського обліку, тобто до різниці між балансовою та ринковою вартістю, і були капіталізовані як “нематеріальні активи та гудвіл” [1].

Інвестиції в нематеріальні активи, такі як бренди, дизайн, дані та програмне забезпечення, зросли втричі швидше за останні 15 років, ніж інвестиції у фізичні активи, такі як будівлі та обладнання, причому у Швеції, США та Франції спостерігається найбільш інтенсивна діяльність, а Індія має тенденцію до зростання. згідно з новими даними Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). Незважаючи на руйнівні глобальні кризи та зростання процентних ставок, сукупні нематеріальні інвестиції досягли 6,9 трлн доларів США в 2023 році, більш ніж удвічі порівняно з 2,9 трлн доларів США в 1995 році. З 2008 року темпи зростання нематеріальних інвестицій втричі перевищили темпи зростання матеріальних інвестицій, які зросли до 4,7 трлн доларів США. у 2023 році. Однією з змінних, але непомітних тенденцій у нашій глобальній економіці є зростання нематеріальних активів як рушійної сили та власника вартості в нашій глобальній економіці. Навіть у поточний період економічної невизначеності нематеріальні інвестиції процвітають і постійно випереджають загальні матеріальні інвестиції,